

Abladiad mecanocemegol endowythiennol ar gyfer gwythiennau chwyddedig

Mai 2016

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Mae [abladiad mecanocemegol endowythiennol](#) ar gyfer [gwythiennau chwyddedig](#) yn ddigon diogel ac yn gweithio'n ddigon da i'w ddefnyddio yn y GIG.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio'r hyn y mae cael y driniaeth hon yn ei olygu yn llawn a thrafod y manteision a'r risgiau posibl â chi. Dylech hefyd gael gwybod sut i gael rhagor o wybodaeth am y driniaeth. Dylai hyn oll ddigwydd cyn i chi benderfynu a ydych am gael y driniaeth hon ai peidio.

Sylwadau eraill gan NICE

Mae NICE wedi clywed y gallai'r driniaeth hefyd fod yn ddefnyddiol i drin gwythiennau saffenaidd byr ac mewn cleifion sydd ag wlsrau gwythiennol ar eu coesau.

Y cyflwr

Mae falfiau bach y tu mewn i'r gwythiennau yn helpu'r gwaed i lifo'n rhwydd drwyddynt. Mae gwythiennau chwyddedig yn datblygu pan na fydd y falfiau hyn yn gweithio'n iawn, gan alluogi gwaed i gasglu yn y gwythiennau. Mae'r gwythiennau yn lledaenu ac mae hyn yn achosi i'r falfiau ddirywio ymhellach. Y wythien saffenaidd hir (gwythien sy'n rhedeg o dan y croen o'r droed i'r forddwyd) yr effeithir arni fwyaf.

I lawer o bobl nid yw gwythiennau chwyddedig yn achosi unrhyw symptomau, ond os byddant yn eu cael, gall y rhain gynnwys trymder, poen, gwayw, cosi, crampiau neu flinder yn y coesau. Os bydd y symptomau'n mynd yn ddifrifol (y croen yn affliwio, llid ar y croen neu wlsrau ar y croen) gellir cynnig llawdriniaeth i bobl i dynnu neu glymu'r gwythiennau yr effeithiwyd arnynt, neu driniaethau i gau'r gwythiennau gan ddefnyddio laser, cemegau neu ynni gwres.

Mae NICE wedi ystyried defnyddio [abladiad mecanocemegol endowythiennol](#) fel opsiwn triniaeth arall.

Gall [NHS Choices](#) a gwybodaeth NICE i'r cyhoedd am [wythiennau chwyddedig yn y coesau](#) fod yn fan da i gael gwybod mwy.

Y driniaeth

Nod abadliad mecanocemegol endowythiennol yw cau'r wythïen chwyddedig. Caiff y driniaeth ei chynnal drwy ddefnyddio anesthetig lleol. Defnyddir delweddu uwchsain i nodi'r wythïen sydd angen triniaeth. Caiff tiwb gyda gwifren wag y mae ei phen yn troi ei osod drwy'r croen i mewn i'r wythïen dan sylw yn y goes. Wrth i'r tiwb gael ei dynnu'n ôl allan o'r wythïen, caiff y wifren ei throi, gan ddifrodi leinin y wythïen. Ar yr un pryd caiff cemegyn ei chwistrellu drwy'r wifren wag i mewn i'r wythïen, gan achosi iddi grebachu a chau. Cynghorir cleifion i wisgo sanau cywasgu am tua pythefnos ar ôl y driniaeth.

Buddiannau a risgiau

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynodd fod abadliad mecanocemegol endowythiennol ar gyfer gwythiennau chwyddedig yn ddigon diogel a'i fod yn gweithio'n ddigon da i'w ddefnyddio yn y GIG. Roedd y 9 astudiaeth a ystyriwyd gan NICE yn cynnwys cyfanswm o tua 930 o gleifion.

Yn gyffredinol, dangoswyd y manteision canlynol:

- llai o boen yn ystod ac ar ôl y driniaeth nag yr oedd gydag abadliad radioamledd, a gwelliant tebyg o ran y symptomau
- cau 81–95% o wythiennau chwyddedig yn effeithiol
- dychwelyd i weithgareddau arferol o fewn 1–4 diwrnod.

Dangosodd yr astudiaethau fod y risgiau'n cynnwys y canlynol:

- ceulad gwaed yn y goes mewn un claf ac yn yr ysgyfaint mewn 2 glaf, a wnaeth wella ar ôl triniaeth â chyffuriau
- niwed dros dro i'r nerfau yn achosi hypersensitifrwydd yn rhan isaf y goes mewn un claf

- llid mewn pibell waed yn y goes a gafodd driniaeth mewn 0–14% o gleifion
- caledu a phoen yn y man y rhoddir y pigiad mewn 12–18% o gleifion
- crawniad yn y man y rhoddir y pigiad mewn un claf a haint clwyf ysgafn mewn un claf
- cleisiau yn y man y rhoddir y pigiad mewn llai nag 1% i 9% o gleifion
- newidiadau i liw'r croen mewn 5–12% o gleifion.

Os hoffech wybod rhagor am yr astudiaethau, gweler y [canllaw](#). Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

Cwestiynau i'w gofyn i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol

- Beth yn union yw'r driniaeth hon?
- Beth yw'r manteision posibl?
- Beth yw'r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny yn berthnasol i mi? A allai'r driniaeth wneud i mi deimlo'n waeth?
- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?
- A yw'r risgiau'n fach neu'n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt?
- Pa ofal y bydd ei angen arnaf ar ôl y driniaeth?
- Beth sy'n digwydd os aiff rhywbeth o'i le?
- Beth allai ddigwydd os na chaf y driniaeth?

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae [canllawiau ymyriadau](#) NICE yn rhoi cyngor i'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN: 978-1-4731-1918-5